

34. ročník — jún 2026

Mesačník zamestnancov Železníc Slovenskej republiky

Žsmafor

Šéfredaktorka

Lucia Lizáková

T: 920/7801

E: lizakova.lucia@zsr.sk

Redakcia

Denis Dymo — dymo.denis@zsr.sk

Grafická úprava

Beáta Balga — balga.beata@zsr.sk

Interný časopis Železničný Semafor

Vydáva GR ŽSR, Odbor komunikácie a marketingu, riaditeľka: Petra Lániková

Adresa redakcie: Bratislava, 813 61, Klemensova 8, e-mail: zsemafor@zsr.sk, www.zsr.sk

Tlač a distribúcia: ZimPress, spol. s r. o., Squarebizz — Hala C, 7470, 841 07 Bratislava — DNV

NA OBÁLKE: Modernizácia medzi Telgártom a Červenou Skalou

TITULNÁ FOTOGRAFIA: Beáta Balga

V tuneli Španí Háj prebieha betónovanie, hotový bude koncom roka 2026

AUTOR: Lucia Lizáková, SNÍMKA: Beáta Balga

ŠPANÍ HÁJ — V utorok 26. mája sa na stavbe tunela Španí Háj uskutočnil kontrolný deň za účasti ministra dopravy Slovenskej republiky, generálneho riaditeľa ŽSR, vedúcich stavby a ďalších zástupcov projektu. Zúčastnení si prezreli pokračovanie prác na prerazenom tuneli, ktorý sa nachádza na severnom koridore a ktorého razenie komplikovali aj historické banské diela a náročné geologické podmienky. Aktuálne prebieha betónovanie tunela, ktoré potrvá najskôr do konca roka 2026 a následne bude pripravený na pokládku koľají.

Obsah

- 3** V tuneli Španí Háj prebieha betónovanie, hotový bude koncom roka 2026
- 4** Konferencia BLESK už siedmykrát spojila odborníkov z oblasti elektrotechniky a energetiky v železničnom sektore
- 6** Modernizácia medzi Telgártom a Červenou Skalou zlepšila železničnú dopravu na Horehroní
- 8** Nahliadnite do premeny trate medzi Devínskou Novou Vsou a Zohorom
- 10** Blesk, povodeň či lavína: Keď železnici zasiahne nečakané
- 11** Železnice zvýšili bezpečnosť na priestestí v Tekovských Lužanoch
- 12** 180 rokov od príchodu železnice do Trnavy
- 14** Archív ŽSR reprezentoval Slovensko v medzinárodnom projekte
- 15** Stret kontrolóra trate s medveďom
- 16** REVOLUTION TRAIN priniesol silné posolstvo aj na slovenské koľaje
- 17** Bezpečnosť detí pri železnici sa začína doma
- 18** Váš telefón je novým bojiskom. Nedajte podvodníkom šancu
- 20** Oznamy
- 21** Krížovka
- 22** Na bratislavskej Hlavnej stanici sa začala rekonštrukcia toaliet

VYHODNOTENIE SÚŤAŽE O LÍSTKY NA RENDEZ 2026

V májovom čísle Železničného Semafora sme pre našich čitateľov pripravili súťaž o vstupenky na najväčšie železničné podujatie na Slovensku – **RENDEZ 2026**. Stačilo správne odpovedať na súťažnú otázku a zapojiť sa do žrebovania o lístky.

Súťažná otázka znela:

Koľký ročník celoslovenského zrazu historických železničných vozidiel RENDEZ sa koná v roku 2026?

Správna odpoveď bola:

B) 26. ročník.

Do súťaže sa zapojilo množstvo čitateľov a teší nás veľký záujem o toto tradičné podujatie, ktoré každoročne priťahuje fanúšikov železníc, historických vozidiel a rodiny s deťmi.

Zo všetkých správnych odpovedí sme vyžrebovali výherkyňu pani **Ľubicu M.**, z Odboru Controllingu, ktorú sme kontaktovali prostredníctvom e-mailu. Výherkyni srdečne gratulujeme a veríme, že si atmosféru podujatia RENDEZ 2026 naplno užije.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa do súťaže zapojili.

Konferencia BLESK už siedmykrát spojila odborníkov z oblasti elektrotechniky a energetiky v železničnom sektore

V dňoch 20. – 22. mája 2026 sa uskutočnila odborná konferencia BLESK, ktorú zorganizovali Železnice Slovenskej republiky. Podujatie bolo zamerané na aktuálne témy z oblasti elektrotechniky a energetiky v železničnej doprave a poskytlo priestor na stretnutie odborníkov pôsobiacich v oblasti prevádzky, správy, rozvoja a modernizácie elektrotechnických zariadení na železničnej infraštruktúre.

AUTOR: Lucia Lizáková, SNÍMKA: Schwartzová Dana

JÚN 2026

STREČNO — Konferencia počas troch dní priniesla množstvo odborných prednášok, prezentácií a diskusií, ktoré sa venovali súčasným výzvam aj budúcnosti železničnej energetiky a elektrotechniky. Účastníci mali možnosť vymieňať si skúsenosti z praxe, diskutovať o nových technologických riešeniach a zdieľať poznatky týkajúce sa bezpečnej a spoľahlivej prevádzky železničnej infraštruktúry.

Medzi niektoré z odborných tém, ktoré priniesla konferencia, patrili elektrifikácia trate Bánovce nad Ondavou – Humenné, problematika príčin prepaľovania trolejového drôtu, projekt vysokorýchlostnej trate VRT Južná Morava, riešenia trakčného napájania a trakčného vedenia či dispečerské riadenie napájania elektrifikovaných tratí.

Program doplnili aj ďalšie odborné príspevky zamerané na modernizáciu železničnej infraštruktúry, energetickú efektívnosť, prevádzkové skúsenosti a nové technológie využívané v železničnej doprave.

Významnou súčasťou konferencie bol aj spoločenský večer, ktorý sa konal 21. mája. Jeho súčasťou bolo slávnostné udeľovanie ocenení za dlhoročný prínos k rozvoju odvetvia, odbornú činnosť a významný podiel na zabezpečovaní spoľahlivej prevádzky železničnej infraštruktúry.

V snahe morálne oceniť prácu v prospech odvetvia EE a zároveň motivovať všetkých zamestnancov odvetvia k dosahovaniu vynikajúcich pracovných výsledkov aj v tomto ročníku sa organizátori konferencie Blesk 2026 rozhodli udeliť ocenenia **Osobnosť odvetvia elektrotechniky a energetiky** a **Zaslúžilý zamestnanec odvetvia elektrotechniky a energetiky**.

Titulom Osobnosť odvetvia elektrotechniky a energetiky: boli ocenení Zdeňek Fenda a Gabriela Lanáková.

Titulom Zaslúžilý zamestnanec odvetvia elektrotechniky a energetiky boli ocenení Juraj Kozár, SMSÚ EE ŠpZ Bratislava, František Lalík, SMSÚ EE TV Púchov, Ivan Zaorálek, SEE OR Zvolen, Milan Skokan, SMSÚ EE ŠpZ Poprad. Ocenenia boli odovzdávané z rúk námestníka generálneho riaditeľa pre prevádzku Petra Blahu, MBA.

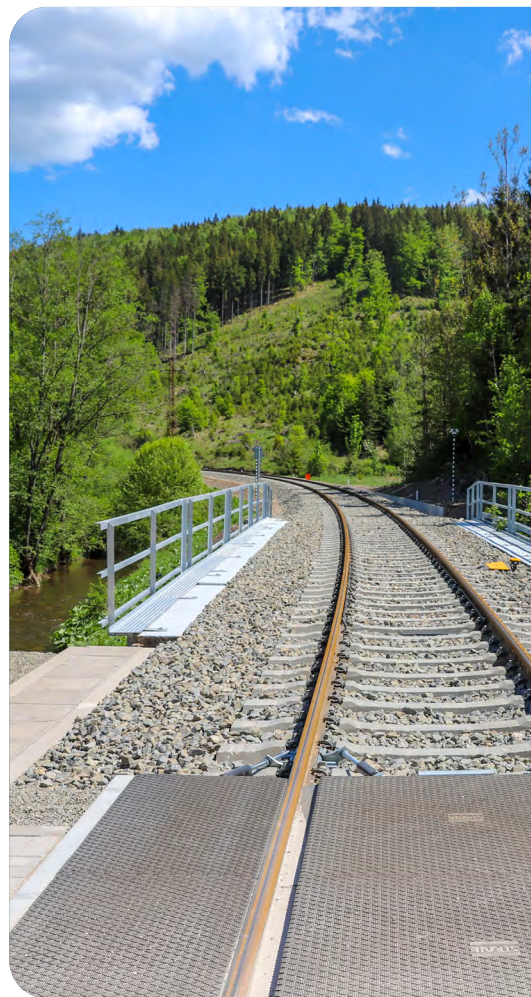
„Cieľmi konferencie boli a stále sú stretnutie, oboznámenie sa s najnovšími poznatkami z oblasti železničnej elektrotechniky, výmena skúseností a hľadanie riešení často podobných problémov v praxi. Elektrotechnika v podmienkach železníc je už neodmysliteľnou súčasťou železničnej infraštruktúry. Bez nej by bola moderná, bezpečná, ekologická a rýchla železničná doprava nemysliteľná,“ priblížil cieľ konferencie Blesk jeden z organizátorov Ján Rohlíček.

Siedmy ročník konferencie BLESK potvrdil svoj význam platformy pre odbornú komunitu železničných elektrotechnikov a energetikov. Vytvoril priestor na odbornú výmenu skúseností, prezentáciu inovatívnych riešení a rozvoj spolupráce medzi jednotlivými organizáciami a odborníkmi. Práve podobné podujatia zohrávajú dôležitú úlohu pri hľadaní efektívnych riešení na budúci rozvoj železničnej elektrotechniky a jej energetickej infraštruktúry.

Tento ročník konferencie tak priniesol nielen množstvo odborných poznatkov a inšpiratívnych diskusií, ale zároveň potvrdil rastúci význam spolupráce a zdieľania skúseností pri zabezpečovaní moderných, bezpečných a spoľahlivých železničných systémov.

Ocenení zamestnanci

Modernizácia medzi Telgártom a Červenou Skalou zlepšila železničnú dopravu na Horehroní

Na železničnej trati Margecany – Červená Skala ukončili Železnice Slovenskej republiky rozsiahlu rekonštrukciu úseku medzi Telgártom a Červenou Skalou. Hoci ide o trať dlhú necelých päť kilometrov, modernizácia predstavuje jednu z najvýznamnejších obnov železničnej infraštruktúry na Horehroní za posledné desaťročia. Investičné náklady dosiahli 11,17 milióna eur bez DPH a projekt bol financovaný z Plánu obnovy a odolnosti SR.

AUTOR: Lucia Lizáková, SNÍMKY: Beáta Balga

TELGÁRT — Zmluvu o realizácii stavby podpísali Železnice Slovenskej republiky so Združením Margecany, ktoré tvoria spoločnosti Koľajové a dopravné stavby a TSS GRADE, 20. decembra 2024. Samotná výstavba sa začala vo februári 2025 odovzdaním staveniska a pôvodne mala byť ukončená začiatkom roka 2026.

Počas realizácie však stavebníci odhalili závažné stabilitné poruchy zárubného múru v úseku medzi žkm 90,068 až 90,195. Dodatočné sanačné zásahy a rozšírenie rozsahu prác si vyžiadali predĺženie harmonogramu o 89 dní. Modernizácia bola napokon úspešne dokončená 9. mája 2026.

Trať po viac ako 50 rokoch potrebovala komplexnú obnovu

Hlavným dôvodom rekonštrukcie bol technický stav železničného zvršku a spodku, ktoré pochádzali ešte z roku 1968. Opotrebovanie trate, odvodňovacích systémov aj mostných objektov už nezodpovedalo súčasným prevádzkovým a technickým požiadavkám.

Cieľom projektu preto nebolo len zvýšenie bezpečnosti a plynulosti prevádzky, ale aj zníženie nákladov na údržbu a predĺženie životnosti trate v náročných horských podmienkach Horehronia.

Rekonštrukcia zahŕňala kompletnú obnovu železničného zvršku a spodku, sanáciu zárubných múrov, obnovu odvodnenia a priepustov či opravy mostných objektov. Súčasťou modernizácie boli aj práce na železničnom priecestí v km 92,006, úprava priecestného zabezpečovacieho zariadenia, výmena nadzemného vedenia, vybudovanie pravostranného chodníka a úpravy príľahlých komunikácií.

Náročná realizácia v horskom teréne

Stavebné práce prebiehali v geologicky aj logisticky komplikovanom území. Už v úvodnej fáze bola zriadená vytyčovací

sieť medzi stanicami Telgárt a Červená Skala, zrealizoval sa MMS passport komunikácií a odstránili sa náletové dreviny a kroviny.

Dôležitou súčasťou projektu bola aj ekologická likvidácia pôvodného nadzemného vedenia. Demontované prvky boli triedené a pripravené na ďalšie spracovanie či recykláciu.

Na železničnom zvršku sa realizovali celoprofilové strojné čistenie koľajového lôžka, demontáž koľajových polí na drevených aj betónových podvaloch, rezanie koľajníc a následný odvoz vybúraného materiálu na skládky alebo na recykláciu.

V rámci železničného spodku realizovali stavebníci rozsiahle zemné a konštrukčné práce. Tie zahŕňali úpravy zemnej pláne so zhutňovaním, budovanie nového odvodňovacieho systému, osádzanie prefabrikovaných dielcov tvaru J, inštaláciu kanalizačných potrubí, pokládku geotextílného opláštenia či montáž ocelových roštov na priekopové žľaby.

Súčasťou stavby bolo aj drvenie kameniva priamo na dočasnej recyklačnej základni, čo výrazne znížilo objem dopravy materiálu a environmentálnu záťaž v území.

Mostné objekty odhalili väčší rozsah poškodenia

Počas realizácie sa ukázalo, že technický stav viacerých mostných objektov bol horší, než predpokladala pôvodná projektová dokumentácia. Po odkrytí sond boli identifikované poškodenia nad betónovými doskami mostných objektov SO 04.1, SO 04.3, SO 04.4 a SO 04.7, čo si vyžiadalo ďalšie zásahy.

Modernizovaný úsek patrí medzi strategické časti trate prepájajúcej regióny Gemer a Horehronie. Rekonštrukcia priniesla výrazné zvýšenie prevádzkovej spoľahlivosti trate, zlepšenie bezpečnosti železničnej dopravy a zároveň znížila potrebu mimoriadnych zásahov údržby v nasledujúcich desaťročiach.

Demontáž koľajových polí 1. traťovej koľaje v medzistaničnom úseku Devínska Nová Ves – Zohor.

Nahliadnite do premeny trate medzi Devínskou Novou Vsou a Zohorom

Práce na modernizácii trate pokračujú naprieč celým úsekom a stavenisko sa mení z týždňa na týždeň. Prinášame výber fotografií zachytávajúcich aktuálny stav výstavby, významné míľniky aj menej viditeľné činnosti, bez ktorých by výsledná podoba trate nemohla vzniknúť.

AUTOR: Lucia Lizáková, SNÍMKY: JV ICM – VÁHOSTAV-SK

Odtážené koľajové polia 1. TK
v medzistaničnom úseku Devínska
Nová Ves - Zohor.

Demontáž paženia HEB stien v NŽST Zohor.

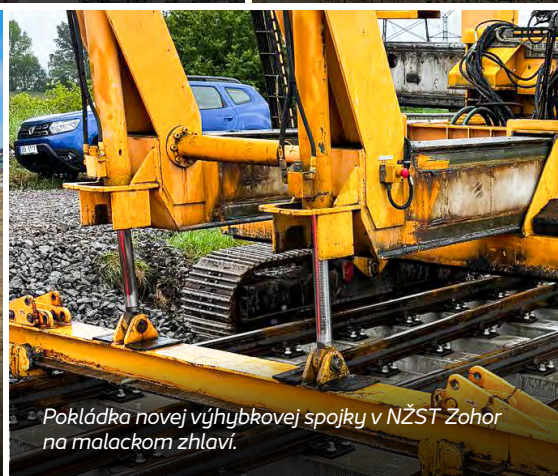
Montáž šalovacieho debnenia pre betonáž základu budúceho
ostrovného nástupištia č. 2 v NŽST Zohor.

Výkop jamy na založenie
tubusového vedenia medzi
šachtami na nepárnej skupine
koľají v NŽST Zohor.

Odkop a výmena podlažia pri novo-
vybudovanom cestnom podjazde
v obci Brodské.

Pokládka novej výhybkovej spojky v NŽST Zohor
na malacom zhlaví.

Rovnanie terénu pred rozprestretím
ornice a spätným zahumusovaním
(spätne zatravnienie) na päte cestného
násypu novovybudovaného cestného
nadjazdu medzi Zohorom a Stupavou.

Blesk, povodeň či lavína: Keď železnici zasiahne nečakané

Železnica je pripravená zvládať každodenné prevádzkové výzvy. Niekedy však do jej fungovania zasiahnu udalosti, ktoré nevznikli na koľajach ani v železničnej prevádzke. Stačí silná víchrica, úder blesku, zosuv pôdy alebo rozvodnený tok a z bežného dňa sa v priebehu niekoľkých minút stáva situácia vyžadujúca koordinovaný zásah viacerých zložiek.

AUTOR: Lucia Lizáková, SNÍMKA: freepik.com

BRATISLAVA — Práve takéto prípady označujeme v zmysle zákona o dráhach ako mimoriadne udalosti (MU). Hoci ich príčina leží mimo železničnej prevádzky, ich následky môžu byť rovnako závažné, a to od obmedzenia dopravy až po úplné zastavenie prevádzky na trati, pričom za najväčšie považujeme ťažké alebo smrteľné zranenia osôb.

Za mimoriadnu udalosť sa považujú napríklad zásahy prírodných živlov a ďalšie vonkajšie vplyvy, ako sú úder blesku do infraštruktúry alebo vozidla, výbuch, víchrica s rýchlosťou nad 75 km/h, povodeň, zemetrasenie, zosuv pôdy či lavína. Do tejto kategórie radíme napríklad aj úrazy osôb, ktoré neoprávnene vyliezli na odstavené vozne a utrpeli úraz po priblížení sa alebo po dotyku s trakčným vedením. Každá z týchto situácií prináša svoje špecifiká, no vyžadujú rýchlu reakciu, správne rozhodnutia a efektívnu spoluprácu.

V takýchto chvíľach zohrávajú kľúčovú úlohu dispečeri a výpravcovia vlakov, ktorí po prijatí informácie

kontaktujú integrovaný záchranný systém a zamestnancov podľa Plánu vyznamenania zamestnancov zúčastnených na šetrení a riešení mimoriadnej udalosti zaradených v pohotovosti. Ak je predpoklad, že udalosť bude mať vplyv na zjazdnosť koľají a prerušenie dopravy bude dlhšie, nasadzuje sa náhradná autobusová doprava. V niektorých prípadoch je potrebné zabezpečiť odsun časti vlaku z miesta udalosti alebo koordinovať evakuáciu cestujúcich. Ak dôjde k úniku nebezpečných látok, okamžite sa prijímajú opatrenia na ochranu života, zdravia, majetku a životného prostredia na zasiahnutom území.

Mimoriadne udalosti nám pripomínajú, že aj moderná železnica je súčasťou okolitého prostredia a podlieha jeho vplyvom. Zároveň však ukazujú profesionalitu a pripravenosť železničiarov, ktorí dokážu aj v náročných podmienkach zabezpečiť pomoc cestujúcim a návrat dopravy do normálu. Práve v takýchto momentoch sa naplno prejavuje význam tímovej spolupráce, skúseností a dôsledného dodržiavania postupov.

Železnice zvýšili bezpečnosť na priecestí v Tekovských Lužanoch

Železnice Slovenskej republiky úspešne dokončili modernizáciu železničného priecestia v km 38,537 na trati Levice – Štúrovo v blízkosti stanice Tekovské Lužany. Projekt priniesol nové moderné zabezpečovacie technológie, ktoré výrazne zvýšia bezpečnosť železničnej aj cestnej dopravy v tomto úseku.

AUTOR: Lucia Lizáková, SNÍMKA: ŽSR

TEKOVSKÉ LUŽANY — Stavebné práce boli realizované v Železničnej stanici Tekovské Lužany a v príľahlých traťových úsekoch na jednokoľajnej neelektrifikovanej trati s traťovou rýchlosťou 90 km/h. Hlavnými predmetmi projektu boli výstavba nového priecestného zabezpečovacieho zariadenia (PZZ) na železničnom priecestí v km 38,537 a modernizácia staničného zabezpečovacieho zariadenia (SZZ) v stanici Tekovské Lužany.

Na priecestí bolo vybudované nové priecestné zabezpečovacie zariadenie 3. kategórie vybavené štyrmi výstražníkmi bez aktívnej signalizácie a dvomi polo-vičnými závorami. Súčasne bolo v železničnej stanici inštalované nové staničné zabezpečovacie zariadenie 3. kategórie, ktoré umožňuje diaľkové ovládanie určených výhybiek prostredníctvom prestavníkov a zabezpečuje efektívnejšie riadenie prevádzky vrátane automatického stavania prioritných vlakových ciest po koľaji č. 1 počas výluk dopravnej služby.

V rámci projektu boli vybudované aj nové oznamovacie zariadenie, technologický kontajner pre technológiu PZZ a SZZ, nová nízkonapäťová prípojka, pracovisko obsluhy v dopravnej kancelárii, ako aj nové vonkajšie káblové rozvody, návěstidlá, prestavníky na

určených výhybkách a snímače kolies. Súčasťou stavby boli tiež úpravy dopravného značenia a príľahlej cestnej komunikácie.

Po ukončení prevádzkového overovania budú v rámci projektu odstránené pôvodné prvky zabezpečovacieho zariadenia a vykonané ďalšie úpravy železničného zvršku vrátane zrušenia izolovaných stykov koľajových obvodov.

Zhotoviteľom stavby bola spoločnosť KUMAT Bratislava, ktorá zabezpečovala aj vypracovanie projektovej dokumentácie a výkon inžinierskej činnosti.

Od 1. apríla 2026 je stavba uvedená do režimu predčasného užívania. Toto obdobie, počas ktorého prebieha prevádzkové overovanie nových technológií, potrvá približne jeden rok. Po jeho úspešnom ukončení a kladnom vyhodnotení výsledkov bude stavba skolaudovaná.

Celková hodnota zmluvy dosiahla 948 000 eur bez DPH a realizáciou projektu sa významne zvýšila úroveň bezpečnosti železničnej prevádzky aj ochrany účastníkov cestnej premávky v dotknutom úseku trate Levice – Štúrovo.

180 rokov od príchodu železnice do Trnavy

Rok 2026 je významným jubileom slovenských železníc. Uplynulo totiž 180 rokov od otvorenia úseku konskej železnice z Prešporka do Trnavy, ku ktorému došlo 1. júna 1846. Išlo o prvú železnicu na území dnešného Slovenska a zároveň prvú verejnú železnicu v Uhorsku.

AUTOR: Denis Dymo, Daša Krčová, SNÍMKY: Archív ŽSR

BRATISLAVA — Myšlienka výstavby vznikla v roku 1836, keď skupina bratislavských obchodníkov a statkárov založila spoločnosť na vybudovanie trate do Trnavy a neskôr až do Serede. Prípravu projektu zverili známemu staviteľovi železníc Ing. Matejovi Schönererovi. Hoci sa pôvodne počítalo s dokončením o dva roky, finančné a stavebné problémy výstavbu výrazne predĺžili.

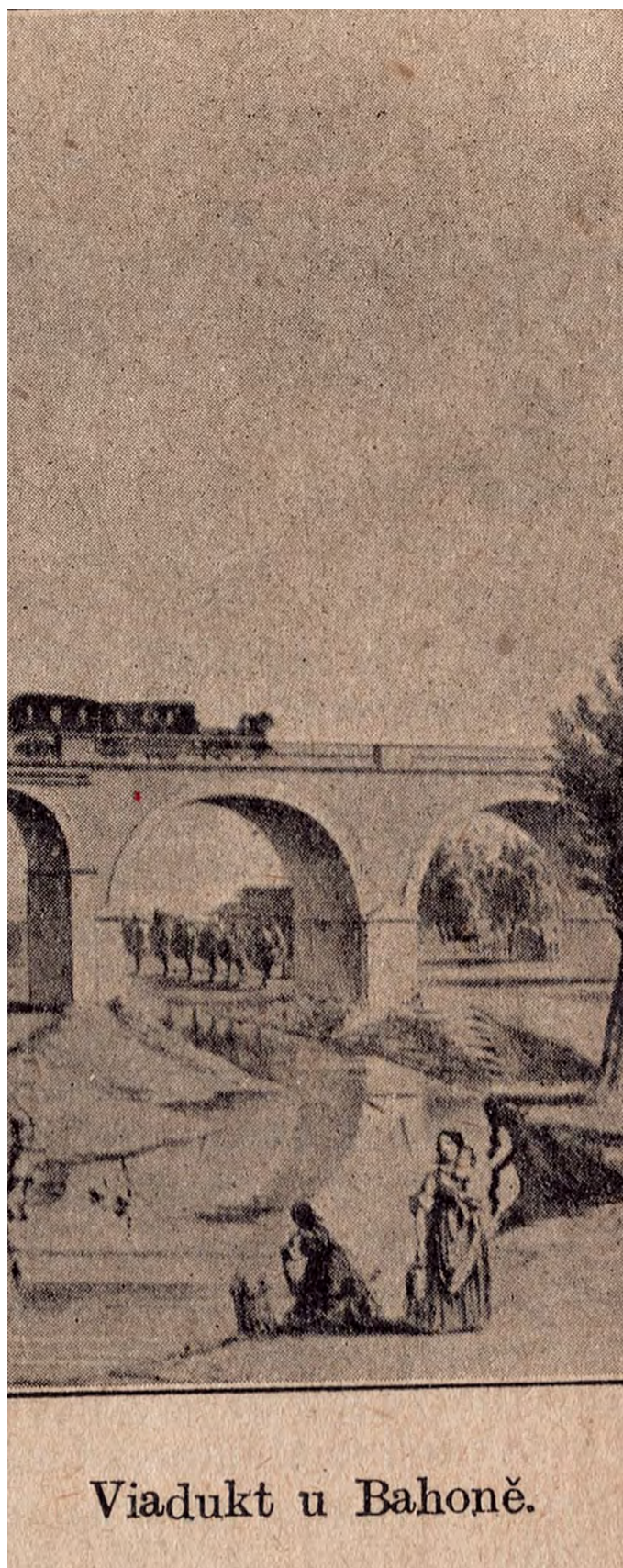
Trať sa budovala postupne. Prvý úsek z Bratislavy do Svätého Jura bol otvorený v roku 1840, ďalšie úseky pribúdali až do roku 1846, keď železnica dorazila do Trnavy. Prvý slávnostný vlak vyrazil z Bratislavy skoro ráno a do Trnavy prišiel približne po troch hodinách jazdy. Jeho príchod sa stal veľkou spoločenskou udalosťou. Mesto privítalo hostí slávnostnými prejavmi, vojenskou hudbou a večerným banketom.

Zaujímavosťou z obdobia výstavby bol postoj Modry. Miestni predstavitelia spočiatku odmietali viesť železniciu v blízkosti mesta a podľa dobových spomienok ju považovali za akési „čudo“. Neskôr však svoj názor zmenili a dokonca ponúkli finančný príspevok na zmenu trasy. Projekt už však bol schválený a železnica zostala mimo mesta.

Konská železnica slúžila nielen osobnej doprave, ale najmä preprave obilia, dreva a ďalších poľnohospodárskych produktov. Významne prispela k hospodárskemu rozvoju celého regiónu a ukázala výhody modernej dopravy v období pred nástupom parných lokomotív.

Éra konskej trakcie sa skončila v roku 1872, keď bola trať odstavená pre prestavbu na parnú prevádzku. Prvý vlak s parnou lokomotívou vyrazil na modernizovanú trať 1. mája 1873.

Po 180 rokoch zostáva železnica Prešporok – Trnava symbolom začiatkov železničnej dopravy na Slovensku. Práve na nej sa začala písať história, na ktorú nadviazali generácie slovenských železničiarov.

Viadukt u Bahoně.

Archív ŽSR reprezentoval Slovensko v medzinárodnom projekte

Archív ŽSR sa v tomto roku stal zástupcom Slovenskej republiky v medzinárodnom projekte International Archives Week Challenge, ktorý každoročne organizuje Zgodovinski arhiv Celje v Slovinsku. Výsledkom projektu je tematická publikácia, v ktorej sa prezentujú archívy z jednotlivých krajín. Každú krajinu pritom zastupuje iba jeden archív.

AUTOR: Denis Dymo, Daša Krčová, SNÍMKY: Archív ŽSR

CELJE— Siedmy ročník výzvy niesol názov **SEVEN** a bol venovaný symbolike čísla sedem. Do tohtoročnej publikácie bolo zaradených 26 príspevkov od archívnych inštitúcií a partnerov z rôznych krajín Európy. Slovensko reprezentoval Archív ŽSR fotografiou siedmich zamestnancov železničnej stanice Myjava.

„Železničná stanica Myjava

Dňa 8. júla 1923 sa začala výstavba železničnej trate Veselí nad Moravou – Nové Mesto nad Váhom. Dňa 8. decembra 1927 bola uvedená do prevádzky traťová časť Lipov – Myjava. V ten istý deň začala svoju činnosť aj železničná stanica v Myjave a bola založená jej Pamätná kniha, z ktorej sa okrem iného dozvedáme aj o zamestnancoch tejto stanice.

Fotografie siedmich zamestnancov stanice sú súčasťou zápisu z roku 1932, z ktorého pochádzajú aj prezentované snímky. V tomto období na stanici pracovali prednosta stanice, výpravca, výhybkár, staničný asistent, dvaja pomocní pracovníci a jeden robotník.“

Veľmi nás teší, že sme mali možnosť prezentovať Archív ŽSR a zároveň Slovensko v medzinárodnej publikácii, ktorá približuje bohatstvo a rozmanitosť archívneho dedičstva širokej verejnosti. Mimoriadne nás teší aj skutočnosť, že na základe tohtoročnej výzvy vznikla v slovinskom meste Celje exteriérová výstava umiestnená na jednom z hlavných mestských námestí, kde sú predstavené príbehy a dokumenty zúčastnených archívov.

To, že Archív ŽSR uchováva dokumenty, ktoré môžu dôstojne reprezentovať Slovensko na medzinárodnej úrovni, je zásluhou všetkých kolegyň a kolegov z úseku správy registratúry. Práve ich systematická práca pri získavaní, preberaní a ochrane dokumentov z rôznych pracovísk ŽSR umožňuje zachovať cenné svedectvá o histórii slovenských železníc pre budúce generácie.

Celú publikáciu si môžete prezrieť po naskenovaní priloženého QR kódu.

Stret kontrolóra trate s medvedom

STARÝ SMOKOVEC — V stredu 20. mája 2026 o 08:00 hod. bol počas pravidelnej pochôdzky v úseku Starý Smokovec – Tatranská Lomnica (TEŽ), kontrolór trate (zamestnanec ŽSR) ohrozený výskytom medveďa hnedého v blízkosti pracoviska. K priamemu napadnutiu ani fyzickému kontaktu medzi zamestnancom a medvedom nedošlo. Kontrolór trate neutrpel žiadne zranenia a prevádzka v dotknutom úseku nebola obmedzená. Na miesto udalosti bol privolovaný medveďí zásahový tím TANAP-u, ktorý situáciu preveril a prijal potrebné opatrenia na zaistenie bezpečnosti.

REVOLUTION TRAIN priniesol silné posolstvo aj na slovenské koľaje

Železnice Slovenskej republiky (ŽSR) sa v júni 2026 zapojili do medzinárodného preventívneho projektu REVOLUTION TRAIN, ktorý prostredníctvom jedinečného interaktívneho programu upozorňuje mladých ľudí na riziká drogovej závislosti. Protidrogový vlak počas svojej slovenskej tour navštívil Nové Mesto nad Váhom, Nitru, Myjavu a Pezinok.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKA: REVOLUTION TRAIN

BRATISLAVA — Projekt je určený predovšetkým mládeži vo veku od 12 do 17 rokov. Namiesto tradičných prednášok využíva autentický príbeh mladého človeka, moderné multimediálne technológie a zážitkové vzdelávanie. Návštevníci sa počas približne 100-minútového programu stávajú súčasťou príbehu, ktorý ukazuje, aké dôsledky môže mať experimentovanie s legálnymi či nelegálnymi drogami na život jednotlivca, jeho rodiny i okolia.

Súpravu REVOLUTION TRAIN tvorí šesť vozňov, v ktorých sa nachádzajú štyri kinosály a osem interaktívnych miestností. Práve kombinácia audiovizuálnych efektov, realistických scén a aktívneho zapojenia návštevníkov robí z projektu výnimočný nástroj prevencie. ŽSR podporili realizáciu projektu poskytnutím zázemia

v železničných staniciach a logistickou podporou počas celej slovenskej tour.

Slovenská časť projektu sa uskutočnila v spolupráci so samosprávami, školami, s odborníkmi na prevenciu a ďalšími partnermi. REVOLUTION TRAIN sa počas prvého júnového týždňa zastavil 1. júna v Novom Meste nad Váhom, 2. júna v Nitre, 3. júna v Myjave a 4. až 5. júna v Pezinku.

Podpora vzdelávacích a preventívnych aktivít patrí medzi dôležité oblasti spoločenského pôsobenia ŽSR. Projekt REVOLUTION TRAIN je príkladom toho, ako môže železnica slúžiť nielen na prepravu cestujúcich, ale aj ako priestor na šírenie osvetu a pozitívnych spoločenských hodnôt.

Bezpečnosť detí pri železnici sa začína doma

Letné prázdniny prinášajú deťom viac voľného času, ale aj zvýšené riziko nebezpečných situácií v okolí železničných tratí. Železnice Slovenskej republiky preto každoročne upozorňujú na potrebu zvýšenej ostražitosti a dôslednej prevencie.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKA: Renáta Hinterschusterová

BRATISLAVA — Počas letných mesiacov evidujú ŽSR viac prípadov neoprávneného pohybu detí a mladistvých v blízkosti koľajiska. Hoci môže železničná trať na prvý pohľad pôsobiť pokojne a bezpečne, v skutočnosti ide o prostredie, kde môže aj krátka chvíľa nepozornosti viesť k vážnemu úrazu alebo tragédii.

Mladí ľudia si často neuvedomujú, že vlak nedokáže zastaviť okamžite. Jeho brzdná dráha môže presiahnuť aj jeden kilometer, a preto rušňovodič vo väčšine prípadov nemá možnosť zrážke zabrániť. Nebezpečné sú aj moderné vlakové súpravy, ktoré sa pohybujú ticho a vysokou rýchlosťou, čo môže viesť k podceneniu rizika. Osobitné nebezpečenstvo predstavuje trakčné vedenie. Pri napätí 25 000 voltov môže spôsobiť smrteľný úraz aj bez priameho dotyku, keďže elektrický oblúk dokáže preskočiť vzduchom.

Rizikové správanie sa netýka iba pohybu v koľajisku. ŽSR pravidelne rieša aj prípady vandalizmu, ako sú kladenie predmetov na koľaje či hádzanie kameňov do prechádzajúcich vlakov. Takéto konanie ohrozuje

bezpečnosť železničnej dopravy, spôsobuje materiálne škody a môže mať následky pre desiatky cestujúcich.

O opodstatnenosti preventívnych aktivít svedčia aj udalosti z uplynulých rokov. ŽSR evidujú prípady, keď sa deti a mladiství stali obeťmi zásahu elektrickým prúdom po vylezení na odstavené železničné vozidlá, tragických kolízií pri pohybe v koľajisku či nebezpečného fotografovania na trati. Každý takýto prípad predstavuje ľudskú tragédiu, ktorá zasahuje rodiny, rušňovodičov aj ďalších zamestnancov železníc. O to dôležitejšie sú neustála osвета a dôsledné pripomínanie zásad bezpečného správania v blízkosti železnice.

Bezpečnosť na železnici je spoločnou zodpovednosťou. Aj preto ŽSR apelujú na verejnosť, aby si všímala podozrivé alebo nebezpečné správanie v okolí tratí a v prípade potreby kontaktovala políciu alebo železničný personál. Prevencia a včasné upozornenie môžu zabrániť tragédiám a prispieť k tomu, aby letné prázdniny zostali obdobím pekných zážitkov a nie smutných udalostí.

Váš telefón je novým bojiskom. Nedajte podvodníkovi šancu

V ére digitalizácie sa bezpečnosť našej spoločnosti už dávno nekončí pri dverách s čipovou čítačkou. Najväčšie riziko dnes nosíme vo vrecku. Významným aktuálnym rizikom je tzv. vishing (hlasový phishing). Ide o rafinovanú formu podvodu, ktorá cieľi na to najzraniteľnejšie puto – na ľudskú dôveru a ochotu pomôcť.

AUTOR: ŽT, (red), SNÍMKA: freepik.com

BRATISLAVA — Vishing je forma kybernetického útoku, pri ktorej sa útočník prostredníctvom telefonického hovoru snaží získať citlivé informácie alebo priamy prístup k vašim financiám. Na rozdiel od e-mailového phishingu, pri ktorom máte čas správu si overiť a premyslieť, telefonát vytvára okamžitý psychologický tlak. Podvodníci sú často skúsení manipulátori, používajú odbornú terminológiu a vystupujú profesionálne a dôveryhodne.

Scenáre, ktoré vás môžu pripraviť o úspory

1. Zabudnutý investičný účet

Podvodník vám zavolá s informáciou, že ste si v minulosti založili účet na obchodovanie s kryptomenami alebo akciami, na ktorom sa medzičasom nahromadil zisk – napríklad 3 000 eur.

Manipulácia zvyčajne prebieha v troch krokoch:

- **Vyvolanie pozitívnej emócie** – správa o nečakanom finančnom zisku znižuje ostražitosť a podporuje dôveru.
- **Vytvorenie časového tlaku** – útočník tvrdí, že peniaze musíte previesť okamžite, inak prepadnú štátu alebo správcovskej spoločnosti.
- **Ponuka „technickej pomoci“** – podvodník vás navedie na inštaláciu legitímnej aplikácie na vzdialenú správu zariadenia (napr. AnyDesk alebo TeamViewer).

V okamihu, keď útočníkovi poskytnete prístupový kód k takejto aplikácii, získava prístup k vášmu zariadeniu. Môže sledovať obrazovku, vidieť zadávané údaje a v niektorých prípadoch zariadenie aj ovládať. Kým vás zamestnáva rozhovorom, môže sa pokúšať prihlásiť do internet bankingu alebo iných služieb.

2. Vírus nGate a zneužitie NFC technológie

Na Slovensku sa objavil aj nový, technologicky vyspelejší útok využívajúci škodlivý malvér nGate. V tomto prípade nejde len o krádež prihlasovacích údajov, ale o zneužitie údajov z platobnej karty.

Postup útoku býva takýto:

- **Falošný zamestnanec banky alebo Národnej banky Slovenska** – podvodník tvrdí, že vaše úspory sú ohrozené, a vyzve vás na inštaláciu „ochrannej“ aplikácie prostredníctvom zaslaného odkazu.
- **Získanie údajov z karty cez NFC** – následne vás presvedčí, aby ste priložili platobnú kartu k zadnej strane mobilného telefónu. Škodlivá aplikácia dokáže prečítať údaje z čipu karty a odoslať ich útočníkovi.
- **Výber hotovosti:** Útočník tieto dáta využije vo svojom mobile a môže okamžite vybrať peniaze z bankomatu, ktorý podporuje bezkontaktné výbery, bez toho, aby mal vašu kartu fyzicky v rukách.

Mnohí si myslia, že by podobnému podvodu nikdy nenaleli. Útočníci však využívajú technológiu **ID spoofing**, vďaka ktorej sa na displeji telefónu môže zobraziť skutočné telefónne číslo banky, polície alebo inej dôveryhodnej inštitúcie. **Preto nikdy neposudzujte dôveryhodnosť hovoru iba podľa zobrazeného telefónneho čísla.**

Ako postupovať pri podozrivom hovore?

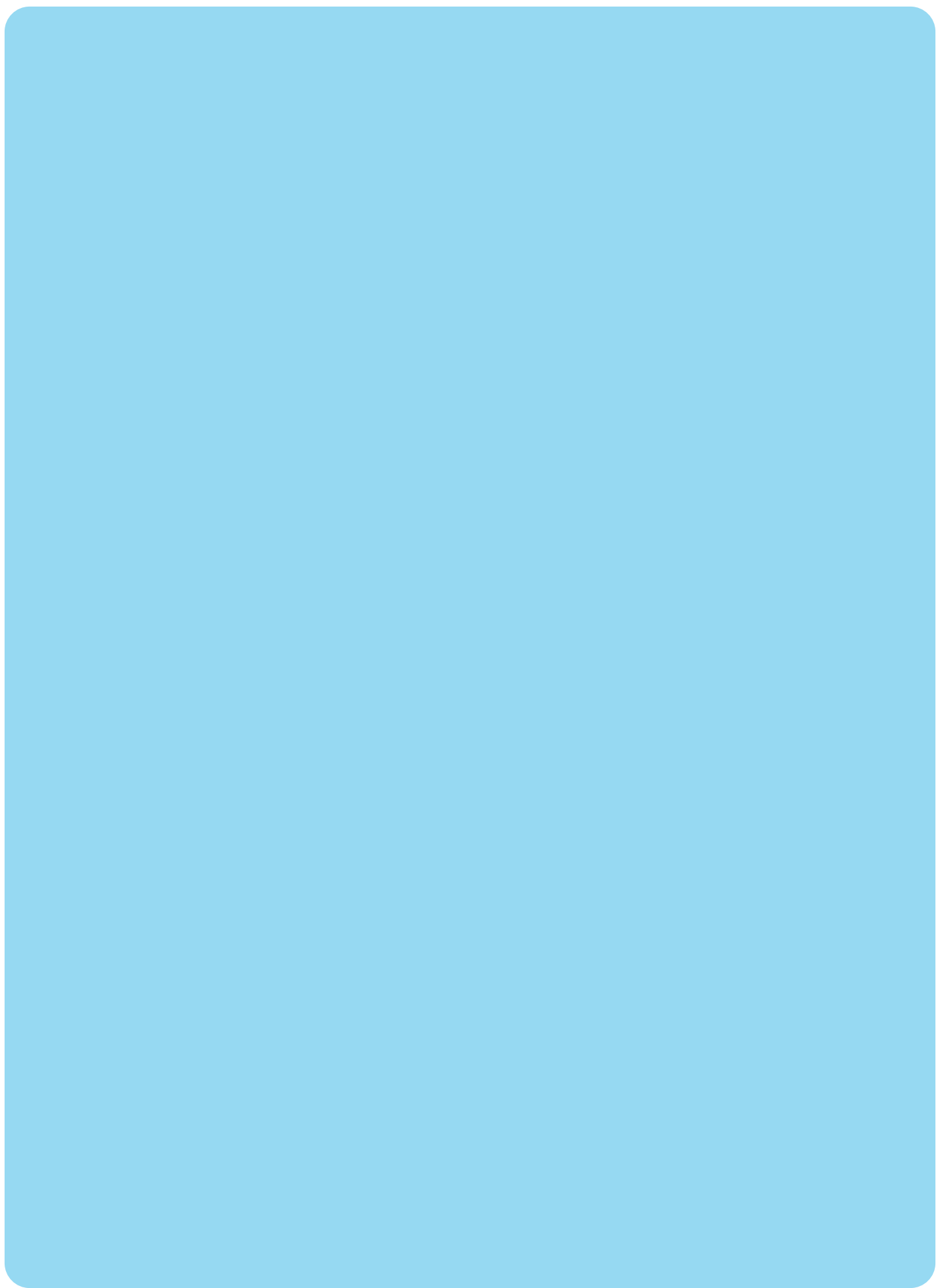
- **Zastavte sa a premýšľajte.** Ak vám niekto sľubuje ľahko získané peniaze alebo vás núti konať okamžite, ide veľmi pravdepodobne o podvod.
- **Neinštalujte softvér na pokyn neznámej osoby.** Žiadna banka ani štátna inštitúcia od vás nebude požadovať inštaláciu aplikácie na vzdialený prístup do mobilu alebo počítača.
- **Neprikladajte platobnú kartu k telefónu.** Počas hovoru s neznámou osobou nikdy nevykonávajte podobné úkony, aj keby vám tvrdili, že ide o overenie.
- **Neposkytujte prihlasovacie údaje a kódy.** Heslá, PIN kódy ani autorizačné SMS kódy nikomu neoznamujte.
- **Hovor ukončite.** Najjednoduchšou a najúčinnnejšou obranou je zložiť telefón. Ak máte pochybnosti, kontaktujte príslušnú inštitúciu sami prostredníctvom jej oficiálnych kontaktných údajov.

Čo robiť, ak ste už chyby urobili a naleteli podvodníkovi?

Ak ste počas hovoru poskytli citlivé údaje, nainštalovali podozrivú aplikáciu alebo vykonali iné požadované kroky, konajte ihneď.

1. Odpojte zariadenie od internetu (vypnite Wi-Fi aj mobilné dáta).
2. Z iného telefónu okamžite kontaktujte svoju banku a požiadajte o zablokovanie internet bankingu a platobných kariet.
3. Z bezpečného zariadenia si zmeňte heslá k e-mailu, sociálnym sieťam a ďalším dôležitým službám.
4. Ak ste aplikáciu nainštalovali do služobného zariadenia, informujte Servicedesk ŽT na čísle 920-2727 alebo e-mailom na servicedesk@zsr.sk.

Pamätajte, že kybernetickí útočníci neustále zdokonaľujú svoje metódy a čoraz častejšie sa nespoliehajú na technické zraniteľnosti, ale na manipuláciu ľudí. Práve preto sú informovanosť a obozretnosť každého jedného z nás kľúčovou súčasťou bezpečnosti. **Chráňme spoločne dobré meno a majetok našej spoločnosti, ale aj vlastné finančné prostriedky a osobné údaje.**

Krajina pomaly plynie, čas sa spomaľuje a ty si užívaš tú zvláštnu slobodu, ktorú ...(tajnička krížovky).				Pomôcky: Aida, cat, Spa, stoa	uskutočnia prestro- jenie	2. časť tajničky		belgické kúpele	argón (zn.)	milosrdná sestra		kockovaná látka (hovor.)	orgány sluchu	popravca
				personal computer (skr.)			ovocná záhrada					citoslovce nakúkania základná číslovka		
				kartársky výraz			1. časť tajničky model auta Ford							
				značka bicyklov oblasť, odbor					zubné zlato pouličná predajňa					
Autor: Miroslav Lisál	opica (zried.)	malá motorka	časť ľudskej tváre nejako					výplň okien zasievaj					meno Delona	bodla
masť (zastar.)							stĺpová sieň hmla, opar					a podobne (skr.) Verdiho opera		
hazardná kartová hra						chirurgické klieštiky zľaknutie					arabské muž. meno mačka, po angl.			
	3. časť tajničky daňový úrad (skr.)													
veľký strach				ročné obdobie				uložil na správ- né miesto						
konzervuje dymom				ázijské slovko úcty				samuraj- ský meč						

Pošlite nám (sutaz@zsr.sk) **adresu a správnu odpoveď** krížovky a trom vyžrebovaným pošleme darček.
Krížovka z minulého čísla: „práca mala zmysel“ Výhercovia: Marián L., Pavel Z., Andrea D.

Na bratislavskej Hlavnej stanici sa začala rekonštrukcia toaliet

Od 1. júna 2026 prebieha na bratislavskej Hlavnej stanici rekonštrukcia verejných toaliet. Stavebné práce sú súčasťou projektu Bratislava hlavná stanica – Zabezpečenie štandardov pre cestujúcu verejnosť a osoby so zníženou schopnosťou pohybu a orientácie (PRM), ktorého cieľom je zvýšiť komfort cestujúcich a zlepšiť úroveň poskytovaných služieb na najvyťaženejšej železničnej stanici na Slovensku.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKA: Renáta Hinterschusterová

BRATISLAVA — Železnice Slovenskej republiky odovzdali stavenisko zhotoviteľovi koncom mája a práce sa naplno rozbehli začiatkom júna. Rekonštrukcia prinesie nové hygienické zariadenia na prízemí výpravnej budovy a zároveň kompletnú obnovu existujúcich toaliet v suteréne.

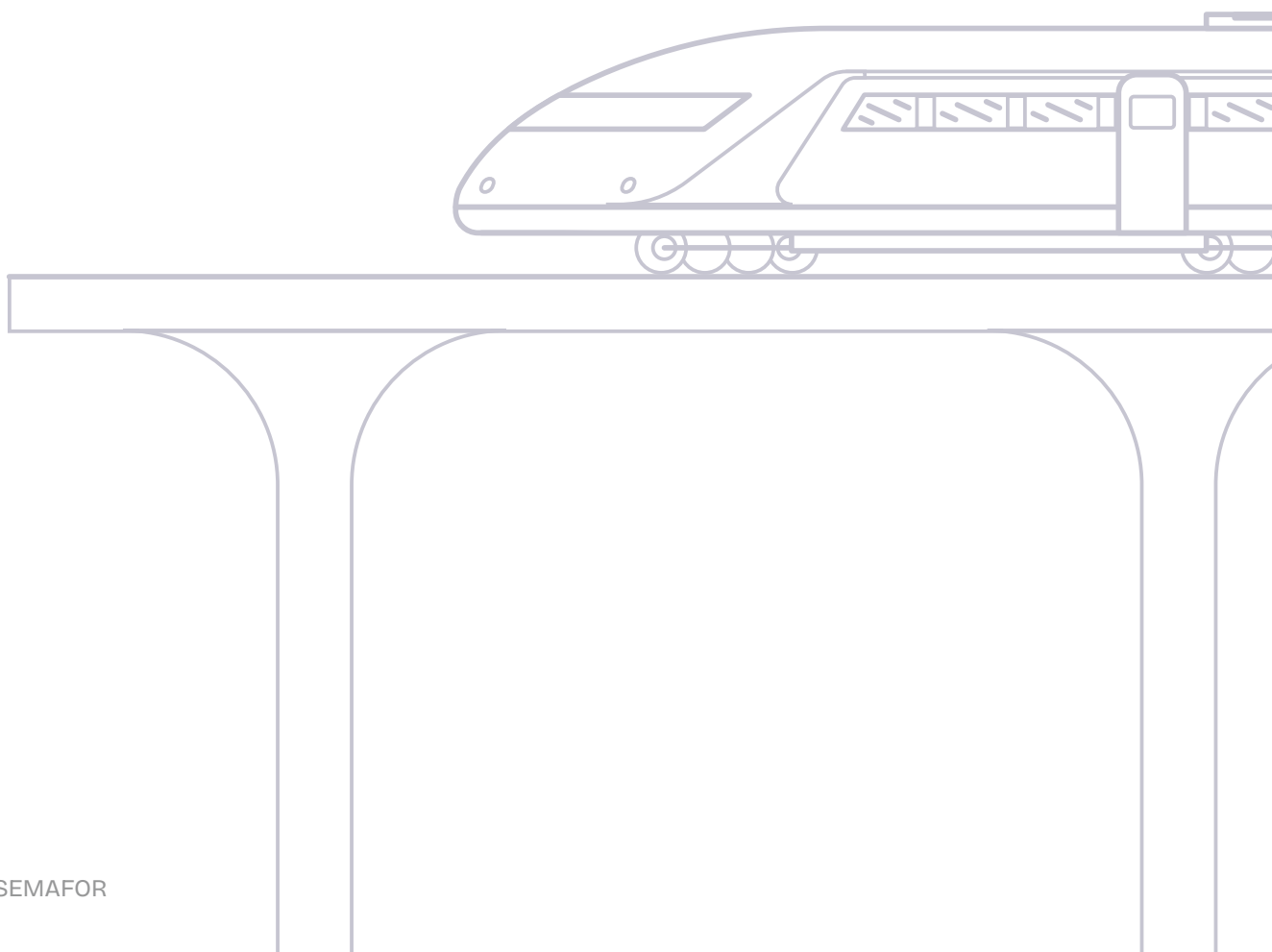
Súčasťou modernizácie budú aj zavedenie kontrolovaného vstupu prostredníctvom turniketov s možnosťou bezhotovostnej platby, inštalácia sanitárneho vybavenia v antivandal vyhotovení či obnova povrchov vrátane obkladov, podláh a podhládov.

Projekt zahŕňa aj modernizáciu technického vybavenia budovy. V priestoroch toaliet bude vybudovaná nová vzduchotechnika s rekuperáciou, v čakárni pribudne klimatizácia a obnovou prejdú aj vykurovacie rozvody a vykurovacie telesá. Rekonštrukcia zohľadňuje požiadavky na vyšší komfort pre všetky skupiny cestujúcich.

Počas stavebných prác budú existujúce verejné toalety vo výpravnej budove dočasne mimo prevádzky. Cestujúci môžu využívať náhradné kontajnerové toalety umiestnené pred budovou stanice, ktoré sú otvorené počas prevádzkových hodín stanice. Toaleta pre imobilných cestujúcich zostáva počas rekonštrukcie naďalej dostupná vo svojom súčasnom umiestnení.

Aktuálne realizované práce predstavujú jednu z etáp postupnej modernizácie bratislavskej Hlavnej stanice. Popri projekte zameranom na zvyšovanie štandardov pre cestujúcich pokračuje aj príprava rozsiahlej rekonštrukcie celej výpravnej budovy, pre ktorú sa spracúva projektová dokumentácia.

ŽSR realizujú stavebné práce etapovito s cieľom minimalizovať obmedzenia pre cestujúcich a zabezpečiť čo najplynulejšiu prevádzku stanice počas celého obdobia rekonštrukcie.

ubytuj sa výhodne

s režijkou

Pre zamestnancov ŽSR, CARGO, ZSSK a ich rodinných príslušníkov ponúkame výhodnú zľavu vo výške 15 % z ceny ubytovania v ubytovacích zariadeniach ÚIVP, po predložení železničného preukazu (režijka).

PODMIENKY:

Benefit sa môže vzhľadom na kapacitu ubytovacieho zariadenia uplatniť na 1 alebo aj viac nocí, a to viackrát v kalendárnom roku. Výnimkou je UZ Starý Smokovec, kde je minimálny počet nocí 2.

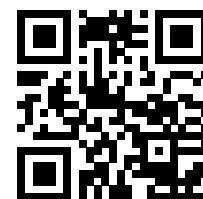
Zľava platí od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026 a zamestnanec ju môže využiť vo všetkých ubytovacích zariadeniach ÚIVP viackrát.

ZĽAVA 15 %

Zľava sa vzťahuje výlučne na služby ubytovania. Za ostatné služby sa platí v zmysle platného cenníka služieb.

Bližšie informácie o kompletnej ponuke služieb:

www.ubytujsaavyhodne.sk

Strečno

+421 903 283 816

repcia.sipstrecno@zsr.sk

Košice

+421 911 533 458

ubytovnakosice@zsr.sk

Bratislava

+421 220 294 181

ubytovnasancova@zsr.sk

Starý Smokovec

+421 911 643 680

repcia.smokovec@zsr.sk